

11. 6. 2007

ID: 48595

Náhrada nákladů exekuce

Pohledávka soudního exekutora na náhradu nákladů exekuce se při exekuci prodejem nemovitostí uspokojí v rozvrhu rozdělované podstaty ve třetí skupině (§ 337c odst. 1 písm. c/ o.s.ř.)

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 20 Cdo 2409/2006, ze dne 28.3.2007)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné P., spol. s r. o., zastoupené advokátkou, proti povinným 1) V. S. a 2) J. S., za účasti JUDr. H. Š., soudní exekutorky, vydávatele A. T., zastoupeného advokátem, a přihlášených věřitelů Č. s., a. s., Finančního úřadu v R., Okresní správy sociálního zabezpečení R., pro 7.406.777,61 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu v Rakovníku pod sp. zn. Nc 2641/2003, o dovoláních oprávněné a soudní exekutorky proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 17. 5. 2006, č.j. 20 Co 159/2006-290, tak, že usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 17. 5. 2006, č.j. 20 Co 159/2006-290, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Okresní soud v Rakovníku usnesením ze dne 16. 2. 2006, č.j. Nc 2641/2003-220, rozhodl, že z rozdělované podstaty 1.466.667,- Kč (z dražby rodinného domu čp. 2430 s označenými pozemky) uspokojí pohledávku JUDr. H. Š., soudní exekutorky, ve výši 267.249,- Kč, pohledávku přihlášené věřitelky Č. s., a. s. ve výši 15.582,- Kč a pohledávku oprávněné ve výši 1.183.836,- Kč. Soud prvního stupně dospěl k závěru, že pohledávka na náhradu nákladů exekuce je pohledávkou ve skupině podle § 337c odst. 1, písm. a) zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), a že pohledávka Č. s., a. s., zajištěná omezením převodu nemovitostí, a pohledávka oprávněné (vyčíslená k rozvrhovému jednání ve výši 10.581.953,50 Kč) jsou pohledávkami ve skupině podle § 337c odst. 1 písm. c) o.s.ř., z nichž lepší pořadí má pohledávka Č. s., a. s. Pohledávku oprávněné tak uspokojil jen co do zbytku rozdělované podstaty 1.183.836,- Kč. K pohledávkám dalších přihlášených věřitelů Okresní správy sociálního zabezpečení R. a Finančního úřadu v R. nepřihlédl, neboť nebyly doloženy popřípadě vyčísleny.

V záhlaví uvedeným rozhodnutím krajský soud změnil usnesení soudu prvního stupně a rozhodl, že všechny tři pohledávky se uspokojí ve skupině podle § 337c odst. 1 písm. c) o.s.ř. Pohledávku Č. s., a. s., která měla lepší pořadí, uspokojil celou a zbývající pohledávky, k jejichž plné úhradě zbytek rozdělované podstaty nestačil, uspokojil poměrně (pohledávku soudní exekutorky do výše 73.500,- Kč a pohledávku oprávněné do výše 1.377.585,- Kč). Současně rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení. K vyčíslení pohledávky oprávněné částkou 10.581.953,50 Kč (jistina ve výši 5.197.818,41 Kč, úroky z prodlení ve výši 2.996.785,31 Kč, nárok z časového rozlišení 11.375,55 Kč a sankční úrok 2.375.974,26 Kč) v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že exekuce byla nařízena jen pro jistinu (ohledně příslušenství byl návrh na nařízení exekuce usnesením Okresního soudu v Rakovníku ze dne 13. 1. 2004, č.j. Nc 2641/2003-55, zamítnut). Pokud oprávněná přihlásila po nařízení exekuce příslušenství jako svoji další pohledávku zajištěnou zástavním právem, nedoložila ji, neboť úvěrová smlouva, v níž by měla být provedena identifikace příslušenství, není součástí spisu. Částka z rozvrhu výtěžku připadající na oprávněnou poslouží k uspokojení jistiny, neboť ta zatím nebyla uhrazena ze souběžně prováděné dražby dalších nemovitostí povinných.

Rozhodnutí odvolacího soudu napadli dovoláním oprávněná a soudní exekutorka.

Oprávněná v dovolání - jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 238a odst. 1 písm. f) o.s.ř. - uplatnila jako dovolací důvod, že řízení bylo postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci (§ 241a odst. 2 písm. a/ o.s.ř.), a že napadené rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř.). Vadu řízení spatřuje ve ztrátě smlouvy o úvěru č. 228-68-96 ze soudního spisu, což vedlo odvolací soud k nesprávnému závěru, že oprávněná nedoložila příslušenství z jistiny 5.197.818,41 Kč. Uvedla, že smlouva o úvěru č. 228-68-96 byla do soudního spisu založena minimálně dvakrát a její případná ztráta během soudního řízení nemůže jít k její tíži. Nesprávné právní posouzení spatřovala v tom, že odvolací soud uspokojil pohledávku oprávněné a pohledávku soudní exekutorky poměrně a nikoliv podle principu priority, když pohledávka oprávněné má lepší pořadí (16. 7. 1996 oproti

6. 6. 2003). Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Soudní exekutorka JUDr. H. Š. v dovolání – jehož přípustnost dovozuje z ustanovení § 238a odst. 1 písm. f) o.s.ř. ve spojení s § 237 odst. 1 písm. a) o.s.ř. – ohlásila jako dovolací důvod nesprávné právní posouzení věci (§ 241a odst. 2 písm. b/ o.s.ř.). Spatřuje je v tom, že její pohledávka byla zařazena do třetí skupiny (§ 337c odst. 1 písm. c/ o.s.ř.). Namítala, že „je-li soudní exekutor pověřen soudem (rozuměj státem) k provedení exekuce prodejem nemovitosti (§ 52 odst. 1, § 69 EŘ) a vzniknou mu v této souvislosti v průběhu exekuce, tedy od nařízení až po rozvrhové usnesení, náklady, jedná se jednoznačně o náklady, které vydal v zastoupení státu, a tyto mají být pro účely uspokojení pohledávek z rozdělované podstaty zařazeny do první skupiny dle § 337c odst. 1 písm. a) o.s.ř.“. Navrhla, aby dovolací soud usnesení odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Z obou dovolání (přípustných podle § 238a odst. 1 písm. f/, odst. 2 o.s.ř. ve spojení s ustanovením § 237 odst. 1 písm. a/ o.s.ř. a § 130 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti /exekuční řád/ a o změně dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů, dále jen „zákon č. [120/2001](#) Sb.“) je důvodné dovolání oprávněné.

Jelikož vady podle ustanovení § 229 odst. 1, odst. 2 písm. a) a b), odst. 3 o.s.ř. (tzv. zmatečnosti), k nimž je dovolací soud – je-li dovolání přípustné – povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 242 odst. 3, věta druhá, o.s.ř.), v žádném z obou dovolání namítány nejsou a nevyplývají ani z obsahu spisu, a protože jinak je dovolací soud uplatněnými dovolacími důvody včetně jejich obsahového vymezení vázán (§ 242 odst. 3, věta první, o.s.ř.), je předmětem dovolacího přezkumu, zda řízení před odvolacím soudem bylo stíženo namítanou vadou podle § 241a odst. 2 písm. a) o.s.ř., spočívající ve ztrátě části spisu (úvěrové smlouvy), v důsledku čehož pak odvolací soud dovodil právní závěr, že oprávněná nedoložila existenci pohledávky na příslušenství zajištěné zástavním právem, dále, zda platí při rozvrhu rozdělované podstaty mezi pohledávkou oprávněné a pohledávkou soudní exekutorky na náhradu nákladů exekuce princip poměrnosti či priority (dovolací důvody oprávněné) a konečně, zda se uspokojuje pohledávka soudní exekutorky na náhradu nákladů exekuce v první anebo třetí skupině (dovolací důvod soudní exekutorky).

Z ustanovení § 26 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. [37/1992](#) Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „jednacím řád“), vyplývá, že povinnost obnovit spis, který byl zcela nebo zčásti zničen nebo se ztratil, svědčí soudu. Spis je tvořen všemi písemnostmi (podání, protokoly, záznamy, rozhodnutí, písemnosti soudního komisaře založené do spisu D a pod.), které se vztahují k téže věci (§ 164 Instrukce Ministerstva spravedlnosti ze dne 3. 12. 2001, č.j. 505/2001-Org, kterou se vydává vnitřní a kancelářský řád pro okresní, krajské a vrchní soudy, dále jen „instrukce“). Všechny písemnosti ve spise s výjimkou příloh se postupně sešívají nebo jiným vhodným způsobem spojují (§ 165 odst. 1 instrukce). Přílohy se evidují způsobem uvedeným v § 173 odst. 1 instrukce. Po pravomocném skončení věci je nutno přílohy vrátit těm, kdo je předložili, nebylo-li rozhodnuto jinak. U věcí, u nichž lze předpokládat, že bude podáno dovolání, se přílohy vrátí až po marném uplynutí dovolací lhůty podle § 240 odst. 1 o.s.ř. (§ 173 odst. 2 instrukce). Vrácení příloh potvrdí příjemce svým podpisem a datem přímo na přílohové obálce nebo na listu, na němž je poukaz k jejich vrácení, pokud nebyly vráceny poštou; v tomto případě se připojí k poukazu na vrácení příloh dodejka (§ 173 odst. 3 instrukce). Potvrdil-li Okresní soud v Rakovníku podacím razítkem, že dne 24. 6. 2003 převzal od oprávněné doplnění návrhu na nařízení exekuce s osmi přílohami, mezi nimiž je v písemném podání, k němuž byly přílohy připojeny, uvedena kopie smlouvy o úvěru č. 228-68-96 a kopie dodatků č. 1, 2, 3 a 4 úvěrové smlouvy a činil-li odvolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí ze dne 17. 9. 23003, č.j. 29 Co 495/2003-48, závěry z dodatku č. 4, je zřejmé, že se úvěrová smlouva č. 228-68-96 i s dodatky stala součástí spisu. Z obsahu spisu neplyne, že by tyto přílohy přestaly být jeho součástí postupem podle § 173 odst. 3 instrukce. Za tohoto stavu byl soud povinen ztracenou část spisu obnovit. Neučinil-li tak a přenesl-li odpovědnost za tento stav na oprávněnou, zatížil řízení vadou, jež mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

S ohledem na shora uvedené bylo předčasné, zabývat se dovolací výtka oprávněné ohledně právního posouzení věci, protože skutkový stav ve věci může v dalším řízení doznat změny. Dovolací soud se proto výtka oprávněné – pomnutí zásady přednosti pohledávky oprávněné před pohledávkou soudní exekutorky – nezabýval.

Dovolání soudní exekutorky – založené na právní výtce, že pohledávka soudního exekutora na náhradu nákladů exekuce se uspokojuje ve skupině podle § 337 odst. 1 písm. a) o.s.ř. – však není důvodné.

Právní posouzení věci je nesprávné, jestliže odvolací soud věc posoudil podle právní normy (nejen hmotného práva, ale i práva procesního, o kterýžto případ jde v souzené věci), jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu – sice správně určenou – nesprávně vyložil, případně ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval (z podřazení skutkového stavu hypotéze normy vyvodil nesprávné závěry o právech a povinnostech účastníků).

Nejvyšší soud sjednotil rozdílnou rozhodovací praxi nižších soudů v tomto směru ve Stanovisku k výkladu zákona č.

[120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů ze dne 15. února 2006, sp. zn. Cpjn 200/2005, uveřejněném ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek č. 4, ročník 2006, pod č. 31, kde v bodu XVIII. zaujal názor, že pohledávka soudního exekutora na náhradu nákladů exekuce se při exekuci prodejem nemovitostí uspokojí v rozvrhu rozdělované podstaty ve třetí skupině (§ 337c odst. 1 písm. c/ o.s.ř.). Dovolací soud nemá důvod se od tohoto názoru odchýlit.

Z výše uvedeného lze uzavřít, že řízení před odvolacím soudem bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci.

Nejvyšší soud proto rozhodnutí odvolacího soudu bez jednání (§ 243a odst. 1 o.s.ř.) podle § 243b odst. 2, věty za středníkem, o.s.ř. zrušil a věc odvolacímu soudu vrátil podle první věty třetího odstavce téhož ustanovení k dalšímu řízení.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Procesní společenství účastníků](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Pracovní poměr](#)
- [Odpovědnost za škodu](#)
- [Konkurs \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Mzda \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Oddlužení \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Význam řízení](#)
- [Vzájemné plnění \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Věcná příslušnost](#)